

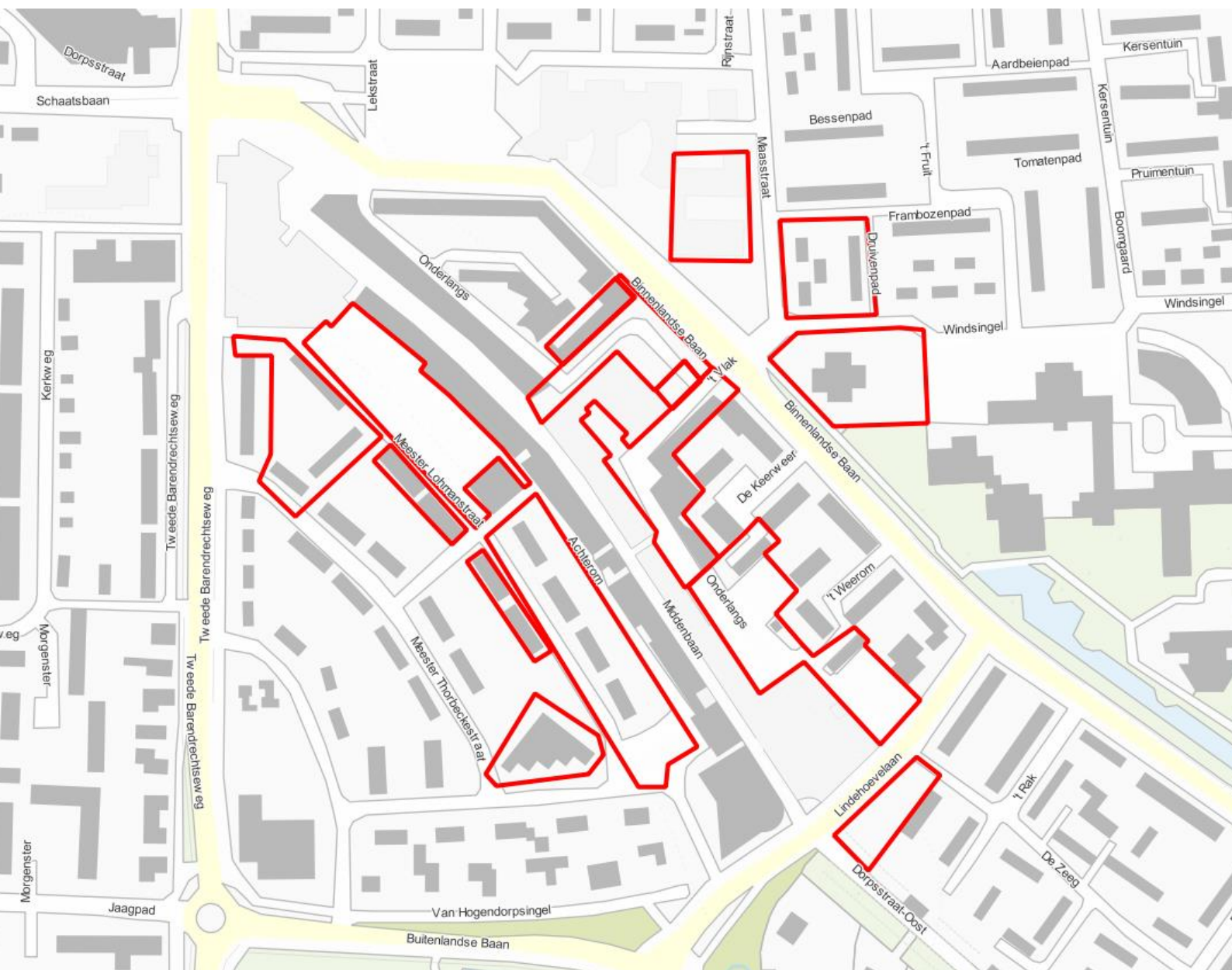
Regelink
Ecologie & Landschap

Mitigatieplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis

Centrum Barendrecht

In het kader van de Flora- en faunawet

DEFINITIEF

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	A. Hoffmann
In opdracht van	Gemeente Barendrecht
Naam opdrachtgever	A. van Mill
Rapportnummer	RA15204-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	7 december 2015
Aantal pagina's	24
Collegiale toets	A. Clements
Wijze van citeren	Hoffmann, A., 2017. Mitigatieplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis Centrum Barendrecht. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA15204-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5

6261 NE Mheer

085-7737676

info@regelink.net

www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel	7
1.3 Leeswijzer	7
2. Huidige situatie	9
2.1 Aanwezige ecotopen	9
2.2 Beschermde soorten	10
3. Ingreep	11
3.1 Omschrijving ingreep	11
3.2 Belang van de ingreep	11
3.3 Alternatievenafweging	11
4. Mitigerende maatregelen	13
4.1 Alternatief foerageergebied	13
4.2 Alternatieve verblijfplaatsen	13
4.3 Aangepaste werkwijze	15
4.4 Periode	17
4.5 Overige maatregelen	17
5. Bronnen	19
5.1 Literatuur	19
5.2 Websites	19
Bijlage 1.	Flora- en faunawet
21	

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van gemeente Barendrecht werd door Regelink Ecologie & Landschap in 2015 een ecologisch onderzoek uitgevoerd in het centrum van Barendrecht (Clements, 2015). Aanleiding van dit onderzoek is het voornemen om in het plangebied te herinrichten. Bij het genoemde onderzoek werden de volgende beschermde soorten en functies in het plangebied aangetroffen:

- Essentieel foerageergebied van de huismus (*Passer domesticus*),
- 26 nestlocaties van de gierzwaluw (*Apus apus*),
- Drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Deze diersoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. In het kader van de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet) en het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet moeten bij de geplande ingrepen voor de soorten mitigerende maatregelen worden getroffen. Dat zijn maatregelen die erop gericht zijn negatieve effecten op de soorten zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te verzachten.

1.2 Doel

De voorliggende rapportage beschrijft de handelingen die moeten worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te verzachten. Het rapport beantwoordt de volgende vragen:

- In welke periode dient de ingreep te worden uitgevoerd om negatieve effecten op de soorten zoveel mogelijk te voorkomen?
- Welke aanpassingen in de werkwijze tijdens de ingreep kunnen negatieve effecten op de soorten zoveel mogelijk voorkomen?
- Welke voorwaarden moeten aan de ingreep gesteld worden om de functionaliteit van het leefgebied voor de soorten te behouden?

1.3 Leeswijzer

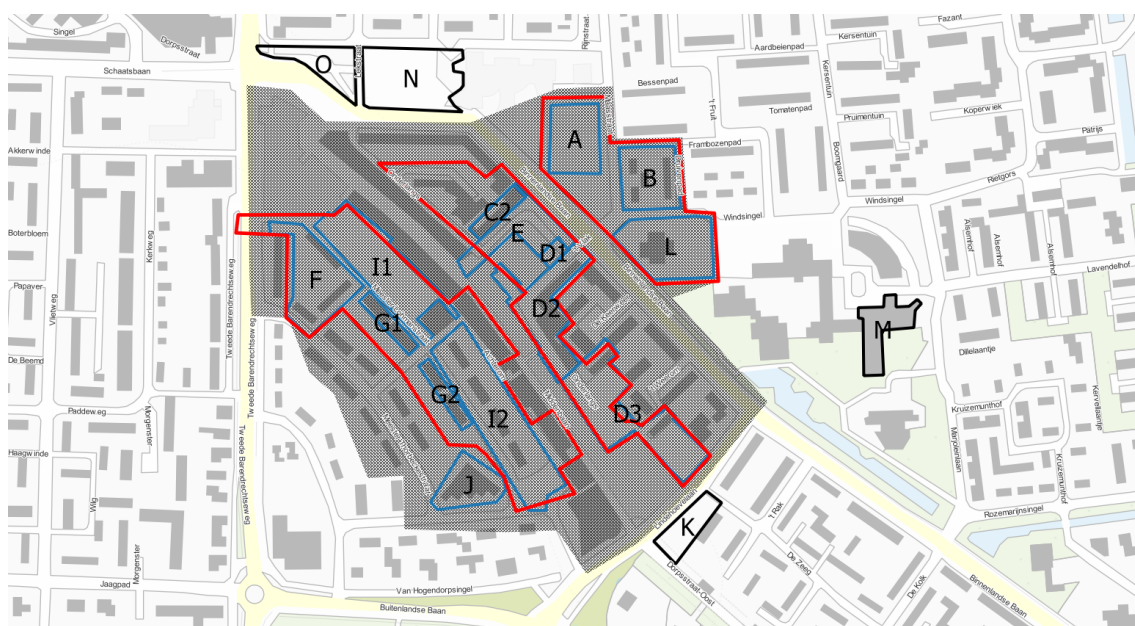
In hoofdstuk 2 wordt de huidige situatie in het plangebied voor de voorgenomen ingreep beschreven. De ingreep en het belang van de ingreep worden omschreven in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 worden de te nemen mitigerende maatregelen gepresenteerd. Tevens is een overzicht van de gebruikte bronnen opgenomen (hoofdstuk 5). In 0 wordt het toetsingskader, de Flora- en faunawet, toegelicht.

Bij het opstellen van deze rapportage is uitgegaan van de definities zoals weergegeven op de website van Regelink Ecologie & Landschap¹.

¹ <http://www.regelink.net/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/>

2. Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in Barendrecht in de provincie Zuid-Holland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied in rood aangegeven. Het plangebied omvat het winkelcentrum en beslaat globaal het gebied tussen de Mr. Lohmanstraat, het Onderlangs en de 2^e Barendrechtseweg. Het plangebied omvat daarnaast de bebouwing tussen Rijnstraat, Maasstraat, Frambozenpad, Druivenpad en Binnenlandse Baan.

Figuur 1 Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. Het grijs gearceerde gebied is onderzocht. Deelgebieden binnen het onderzochte gebied zijn blauw omlijnd, deelgebieden erbuiten zijn zwart omlijnd. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2015.

2.1 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Meerdere gebouwen met dakpannen, houten betimmering en/of spouwmuur met open stootvoegen;
- (Huizenblokken) groene tuinen, met hoge struiken;
- Openbaar groen met bomen zonder holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- Openbare infrastructuur geasfalteerd en bestraat, waaronder parkeerplaatsen

2.2 Beschermde soorten

Tijdens het soortgerichte onderzoek werden de volgende beschermde soorten aangetroffen:

Huismus

- Deelgebied F is essentieel foerageergebied voor huismussen die broeden onder daken langs de Meester Thorbeckestraat.

Gierzwaluw

- In deelgebied G1, G2 en I2 werden 25 jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen gevonden.

Vleermuizen

- In de onderzochte deelgebieden G1, G2 en D2 werden drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gevonden.

3. Ingreep

3.1 Omschrijving ingreep

De gemeente Barendrecht is voornemens om het beschreven d plangebied in het centrum van Barendrecht te herinrichten.. Ingrepen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

1.) Slopen en aanleggen parkeerplaatsen

- Locatie C1a Onderlangs: Sloop Remax, garages, Veen Elektronika, 14 garageboxen,
- Locatie C1b Onderlangs (alternatief): Sloop Remax, garages 't Vlak, Veen Elektronika
- Locatie D2 & D3 Onderlangs: Sloop 16 garageboxen, Wesdijk, dagwinkels,
- Locatie I1 en I2 Achterom: Sloop 16 woningen,

2.) Slopen, bouwen en aanleggen parkeerplaatsen

- Locatie A: Sloop Brandweer en post, bouwen 40 levensloopbestendige woningen,
- Locatie F Achterom: Sloop 14 of 16 woningen, bouwen woonhof met 26 of 35 levensloopbestendige appartementen,
- Locatie G1 & G2 Achterom: Sloop 16 woningen, bouwen 50 PG units,
- Locatie L: Sloop Rabobank, bouwen 23 levensloopbestendige woningen,
- Locatie C2: 8 koopappartementen en 8 koopmaisonnettes
- Locatie D1: 4 appartementen

3.2 Belang van de ingreep

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waar een ingreep onder kan vallen. Onderhavige ingreep valt onder de volgende belangen:

d. de volksgezondheid of openbare veiligheid;

e. dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;

j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

3.3 Alternatievenafweging

Beschrijven in overleg met Gemeente Barendrecht.

4. Mitigerende maatregelen

Negatieve effecten op huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis kunnen ontstaan doordat bij de herinrichting van het centrum van Barendrecht verblijfplaatsen en/of essentiële foerageergebieden verdwijnen. Deze effecten leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet.

In dit hoofdstuk is aangegeven welke maatregelen genomen dienen te worden om schade aan deze beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te beperken. Hierbij wordt de Soortenstandaarden van respectievelijk huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis (RVO, 2014a, 2014b, 2014c) gevolgd. Werken conform de eisen uit deze standaard geeft een grote mate van zekerheid dat de mitigerende maatregelen van voldoende kwaliteit zijn om overtreding van de Flora- en faunawet zoveel mogelijk te voorkomen.

4.1 Alternatief foerageergebied

Huisumus

Er wordt op (locatie in overleg met Gemeente Barendrecht) permanent nieuw foerageergebied aangelegd. Binnen een straal van 10 meter van de nestlocaties dient er opgaand groen aangeplant te worden. Met opgaand groen wordt bedoeld: (doornige) inheemse struiken, groenblijvende heesters, klimplanten, verticaal groen en kant en klare heggen. In de soortenstandaard huismus (RVO, 2014a) wordt een minimumhoogte van drie meter gehanteerd.

4.2 Alternatieve verblijfplaatsen

4.2.1 Tijdelijke en permanente verblijfplaatsen

Gierzwaluw

- Om de periode tussen sloop en voltooiing van de nieuwbouw te overbruggen, moeten in de directe omgeving van het plangebied 130 voorzieningen aangebracht worden die aantoonbaar geschikt zijn als nestplaats voor gierzwaluwen. Hierbij kan worden gedacht aan:

Tijdelijke nestvoorziening

- Ophangen houtbetonnen kasten;
- Aanbrengen van sleuven in gootbekisting (3x7cm);

Permanente nestvoorziening

- Aanbrengen van gierzwaluwdakpannen;
- Onzichtbaar ingemetselde kasten (alleen een spleetje zichtbaar);
- Zichtbaar ingemetselde kasten (kast en spleet zichtbaar);

- Aanbrengen van sleuven in gootbekisting (3x7cm);
- Omdat de gierzwaluw een semi-koloniebroeder is, moeten de nestvoorzieningen in clusters worden opgehangen.
- Gierzwaluwen hebben de tijd nodig om aan nieuwe verblijfplaatsen te wennen. Omdat we te maken hebben met verlies van een groot aantal verblijfplaatsen, moeten ze minimaal één volledig broedseizoen gelijktijdig met de te verwijderen verblijfplaatsen aanwezig zijn.
- De alternatieve voorzieningen dienen bij voorkeur binnen 100 m en maximaal 200 m van de oorspronkelijke verblijfplaats (zie Clements, 2015), en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te worden geplaatst.

4.2.2 Tijdelijke verblijfplaatsen

Gewone dwergvleermuis

- Om de periode tussen sloop en voltooiing van de nieuwbouw te overbruggen worden in de directe omgeving van het plangebied twaalf vleermuiskasten opgehangen die aantoonbaar geschikt zijn als paarverblijfplaats voor gewone dwergvleermuizen (bijvoorbeeld type “Aangepaste Boshamer”). Deze kasten moeten blijven hangen tot minimaal zes maanden nadat permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw gerealiseerd zijn.
- De kasten dienen bij voorkeur binnen 100 m en maximaal 200 m van de oorspronkelijke verblijfplaats (zie Clements, 2014), en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te worden geplaatst.
- De kasten moeten zo worden opgehangen dat deze verschillende microklimaten aanbieden (bijvoorbeeld door een cluster van kasten op te hangen met verschillende expositie ten opzichte van de zon).
- De kasten moeten een locatie hebben die vergelijkbaar is met of van betere kwaliteit dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (bij voorkeur op minimaal 3 m hoogte), vrije aanvliegroute en duisternis (afscherming van verlichting). Daarnaast moeten de kasten vrij zijn van verstoring en buiten bereik van predatoren hangen.
- De locaties dienen zoveel mogelijk afgestemd te worden op de reeds ingenomen territoria.
- Om ervoor te zorgen dat de vleermuizen voldoende tijd hebben om de nieuw aangeboden vleermuiskasten te ontdekken dient rekening te worden gehouden met een gewenningsperiode van minimaal zes maanden voorafgaande aan het paarseizoen (dat loopt van augustus – september).

- Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen is niet noodzakelijk. Wanneer de vleermuiskasten geen belemmering vormen komt het de vleermuizen ten goede als deze blijven hangen zolang de kasten functioneel zijn.

4.2.3 Permanente verblijfplaatsen

Gewone dwergvleermuis

- Bij de realisatie van de nieuwbouw worden de woningen aan de zuidwest- en/of zuidzijde op minimaal vier plaatsen voorzien van open stootvoegen van minimaal 14 mm breedte. Deze stootvoegen bieden vleermuizentoegang tot de luchtspouw. Ook worden open stootvoegen aangebracht op blinde stukken in de muur, zodat vleermuizen daar kunnen landen en vervolgens een spouwmuur kunnen inkruipen.
- Wanneer steenwol als isolatiemateriaal wordt gebruikt, moet dit worden afgedekt met stevig, plastic gaas.

Door bovenstaande maatregelen te treffen ontstaan voor gewone dwergvleermuizen mogelijkheden om tenminste drie paarverblijfplaatsen in te nemen die duurzaam kunnen voortbestaan.

4.3 Aangepaste werkwijze

Huismus

- Het foerageergebied in deelgebied F wordt pas verwijderd nadat er alternatief foerageergebied is gerealiseerd.

Gierzwaluw

- Gebouwen met gierzwaluwen kunnen 1 jaar na de gewenning aan de alternatieve verblijfplaatsen buiten de periode waarin gierzwaluwen aanwezig zijn worden gesloopt. Deze periode loopt van 1 september – 31 maart.

Gewone dwergvleermuis

- In drie te slopen gebouwen (G1, G2 en D2) bevinden zich paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (zie (Clements, 2015)). Bij de overige gebouwen hoeft geen rekening gehouden te worden met vleermuizen. Deze gebouwen mogen zonder aanvullende maatregelen voor vleermuizen worden gesloopt. Wel dient bij de sloop van de overige gebouwen rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels, dat globaal loopt van 15 maart tot en met eind juli.

Voor de drie gebouwen met paarverblijfplaats wordt de volgende aangepaste werkwijze gehanteerd:

- **(basismaatregel)** Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen in het actieve seizoen van gewone dwergvleermuizen (april – oktober), maar buiten de kwetsbare periode (augustus-oktober).
 - In de muren van het gebouw worden minimaal 5 dagen (met een avondtemperaturen van minimaal 10° Celsius) voorafgaand aan de sloop gaten gemaakt van 30x30 cm, bij voorkeur op de hoeken van het gebouw en bij hoeken van ramen.
 - Bij gebouwen met platte daken dient ter hoogte van de luchtsponw een sleuf te worden gezaagd. Hierdoor ontstaat tocht die het microklimaat verstoord en wordt de verblijfplaats ongeschikt.
 - De werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ecoloog.
- **(aanvullend)** Van het gebouw waarin zich de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt dienen alle openingen afgesloten te worden. Dit moet gebeuren met 'exclusion flaps'. Dit zijn stukken stevig plastic folie die aan bovenzijde en aan de zijkanten tegen de muur worden bevestigd zodat deze openingen zoals stootvoegen afdekken. Aan de onderzijde hangen deze flappen los. Dit biedt vleermuizen wel de mogelijkheid weg te komen maar verhindert terugkeer. Het aanbrengen van de flappen moet drie tot zeven dagen voordat de sloopwerkzaamheden van start gaan gebeuren. Het plaatsen van de flappen moet onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen worden uitgevoerd.
- **(aanvullend)** Wanneer de periode tussen het ophangen van de exclusion flaps en de sloop meer dan zeven dagen bedraagt, dan moeten na zeven dagen de openingen afgesloten worden, bijvoorbeeld met PUR schuim, en kunnen de exclusion flaps worden weggehaald.
- Nadat het gebouw ongeschikt gemaakt is voor vleermuizen dient het gebouw minimaal drie dagen met avondtemperaturen van meer dan 10 °C ongemoeid te laten staan alvorens wordt overgegaan tot de sloop. Dit is noodzakelijk om vleermuizen die zich toch nog onverhoopt ergens in het gebouw bevinden de kans te geven het gebouw te verlaten.
- Als tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen moeten de werkzaamheden onmiddellijk worden stopgezet en moet een vleermuisdeskundige worden geraadpleegd over de manier waarop de werkzaamheden verder uitgevoerd kunnen worden met zo min mogelijk negatieve effecten voor de aangetroffen vleermuizen.

4.4 Periode

De werkzaamheden die invloed hebben op de functie van het plangebied voor huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis dienen zoveel mogelijk plaats te vinden buiten de meest kwetsbare periode van deze soorten:

- De meest kwetsbare periode voor huismus is vanaf maart tot en met augustus. Vanaf september tot en met februari kan, behalve bij extreme kou, foerageergebied verwijderd worden.
- Omdat het niet is uitgesloten dat in de gebouwen enkele overwinterende gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn, moet ervan worden uitgegaan dat de gebouwen zowel in de paarperiode als in de winter gebruikt worden door vleermuizen. De minst kwetsbare periode voor gewone dwergvleermuizen is in dit geval de periode na de winterrust en voorafgaand aan de kraamperiode. Normaal gesproken loopt deze periode van 1 april tot 15 mei.
- Desgewenst kunnen een jaar na afronding van de nieuwbouw (of eerder indien vastgesteld is dat de in de nieuwbouw aangebrachte voorzieningen door vleermuizen in gebruik genomen zijn) de tijdelijke vleermuiskasten worden verwijderd, maar dit is niet noodzakelijk. Mocht tot verwijdering worden overgegaan, dan dient dit te gebeuren op een moment dat de kasten niet door vleermuizen worden gebruikt. De winterrust van de gewone dwergvleermuis (de periode van begin december tot en met eind januari) is hiervoor dan een geschikte periode.
- De in de tekst genoemde perioden kunnen eerder beginnen of later eindigen, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden. Hierover kan een deskundige op het gebied van vleermuizen worden geraadpleegd.

4.5 Overige maatregelen

- Bij verdere (toekomstige) werkzaamheden binnen het plangebied is het van belang dat het plangebied en de directe omgeving niet méér of op andere locaties verlicht worden dan in de huidige situatie het geval is. Door verlichting kan verstoring van vleermuizen optreden, waardoor vleermuizen het gebied gaan mijden. Omdat de omgeving van het plangebied vermoedelijk essentieel foerageergebied vormt voor vleermuizen en hier vermoedelijk verblijfplaatsen van lichtgevoelige vleermuissoorten aanwezig zijn kan de Flora- en faunawet alsnog overtreden worden.
- Indien gebruik van kunstmatige verlichting gedurende de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is dient deze zoveel mogelijk beperkt te worden en gericht te worden op die plaatsen waar verlichting nodig is. Uitstraling van verlichting naar boven, naar water en naar

de omgeving toe moet zoveel mogelijk voorkomen worden door gebruik te maken van armaturen die licht bundelen.

- Alle werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op gewone dwergvleermuizen moeten aantoonbaar worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van soortgroep.
- Voordat de ingreep plaatsvindt dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

5. Bronnen

5.1 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Clements, A., 2015. Broedvogel- en vleermuisonderzoek Centrum Barendrecht. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA15204-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur.

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html>] (21-04-2014)].

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), 2014a. Soortenstandaard huismus *Passer domesticus*, versie 2.0, december 2014.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), 2014a. Soortenstandaard gierzwaluw *Apus apus*, versie 2.0, december 2014.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), 2014a. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 2.0, december 2014.

5.2 Websites

www.rijksoverheid.nl/ministeries/elenil

www.soortenbank.nl

www.telmee.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1. Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de AmvB art. 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Soorten opgenomen in Tabel 1 zijn licht beschermd. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van bovengenoemde categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

Soorten opgenomen in Tabel 2 zijn zwaar beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten opgenomen in Tabel 3 zijn strikt beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en die negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EZ) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (Bijlage 1). Het betreft dan vogels die in de volgende categorieën vallen:

- vogels die het gehele jaar door gebruikmaken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaats;
- koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop.
- niet koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop
- vogels die jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruikmaken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Voor het aantasten van de functionaliteit van een jaarrond beschermd nest dient altijd een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Naast de bovenstaande vier categorieën is er ook nog een vijfde categorie. Van deze vogels wenst Bevoegd Gezag een inventarisatie of inschatting van de nestmogelijkheden in de nabijheid. Ontbreken deze dan dient de initiatiefnemer passende maatregelen te nemen en/of een ontheffing aan te vragen.

Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten uit Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op: <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>

(<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>).